

Davčna obravnava premij za zavarovanja povezana z odškodninsko odgovornostjo članov organov vodenja in nadzora

Pojasnilo MF, št. 421-157/2008, 3. 9. 2008

V nadaljevanju predstavljamo pojasnilo glede davčne obravnave premij za zavarovanja povezana z odškodninsko odgovornostjo članov organov vodenja in nadzora.

I. Skladno s prvim odstavkom 39. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 117/06, 10/08 in 78/08, v nadaljevanju: ZDoh-2) je boniteta vsaka ugodnost v obliki proizvoda, storitve ali druge ugodnosti v naravi, ki jo delojemalcu ali njegovemu družinskemu članu zagotovi delodajalec ali druga oseba v zvezi z zaposlitvijo. Skladno s 6. točko drugega odstavka istega člena boniteta med drugim vključuje tudi zavarovalne premije in podobna plačila.

Skladno s prvim odstavkom 263. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 42/06, 10/08 in 68/08) mora član organa vodenja ali nadzora pri opravljanju svojih nalog ravnati v dobro družbe s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika in varovati poslovno skrivnost družbe. Skladno z drugim odstavkom istega člena so člani organa vodenja ali nadzora solidarno odgovorni družbi za škodo, ki je nastala kot posledica kršitve njihovih nalog, razen če dokažejo, da so pošteno in vestno izpolnjevali svoje dolžnosti.

II. V primeru škode, ki nastane družbi kot posledica kršitve nalog članov organov vodenja ali nadzora lahko družba od članov organov vodenja in nadzora (v nadaljevanju: organov vodenja) zahteva odškodnino. Da bi se družba izognila izgubi, povezani s potencialno dolgotrajnostjo sodnega postopka oziroma nezmožnostjo izterjave odškodnine od odškodninsko odgovornih članov organov vodenja, je lahko ekonomsko smiselno, da družba za takšno škodo sklene zavarovalno pogodbo. Z izplačilom odškodnine iz zavarovanja pa skladno s prvim odstavkom 963. člena Obligacijskega zakonika (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo) preidejo do višine izplačane zavarovalnine po samem zakonu na zavarovalnico vse zavarovančeve pravice nasproti tistemu, ki je kakorkoli odgovoren za škodo. Odškodninsko odgovorni člani organov vodenja se s plačilom odškodnine s strani zavarovalnice ne razbremenijo obveznosti povrnitve škode, zgolj zahtevek družbe preide na zavarovalnico, ki je izplačala odškodnino. Plačilo premije s strani družbe za takšno zavarovanje se ne šteje za boniteto po ZDoh-2.

III. Na drugi strani pa v primeru zavarovanja pred odgovornostjo članov organov vodenja za škodo, ki bi nastala kot posledica kršitve njihovih nalog, zavarovalnica po izplačilu odškodnine družbi nima nobenih zahtevkov nasproti odškodninsko odgovornim članom organov vodenja. Temu ustrezno je tudi višja zavarovalna premija, kot v primeru zavarovanja za nastalo škodo, pri katerem zavarovalnica praviloma nosi le tveganje povezano z izterjavo odškodnine od povzročitelje škode. Plačilo premije za takšno zavarovanje s strani družbe se članom organov vodenja šteje za boniteto po ZDoh-2. Prav tako se za boniteto šteje zavarovanje za škodo iz prejšnjega odstavka, pri katerem se zavarovalnica delno odpoveduje regresnemu zahtevku - npr. če je škoda povzročena iz malomarnosti. Vsebinsko ima namreč takšno zavarovanje enake učinke kot zavarovanje odgovornosti.